



EDUKACJA WŁĄCZAJĄCA – PODEJMIJ DZIAŁANIA! REKOMENDACJE LUKSEMBURSKIE

Kontekst

W październiku 2015 r. Europejska Agencja ds. Specjalnych Potrzeb i Edukacji Włączającej wraz z luksemburskim Ministerstwem ds. Edukacji, Dzieci i Młodzieży zorganizowała Wystuchanie w Parlamencie Europejskim pod tytułem „Edukacja Włączająca – Podejmij Działania!”. Wystuchanie odbyło się pod przewodnictwem luksemburskiej prezydencji Rady Unii Europejskiej.

72 młodych osób o specjalnych potrzebach edukacyjnych lub bez nich oraz/lub młodych osób niepełnosprawnych z 28 europejskich krajów członkowskich miało możliwość omówienia pojęcia edukacji włączającej w

swoich szkołach i społecznościach. Młodzi ludzie wyrazili generalnie zadowolenie ze swojej edukacji, ale podkreślili również istniejące słabości. Raport młodzieży oraz ich propozycje zostały podsumowane w celu stworzenia *Rekomendacji Luksemburskich*.

23 listopada 2015 r. *Rekomendacje Luksemburskie* zostały przedstawione Europejskim Ministrom edukacji do rozważenia oraz jako podstawa do podjęcia dalszych działań. Rekomendacje wspierają wdrażanie edukacji włączającej jako najlepszej opcji, pod warunkiem spełnienia niezbędnych warunków. Są one pogrupowane wokół pięciu kluczowych przekazów wyrażonych przez młodzież podczas dyskusji.

Rekomendacje

1. *Wszystko o nas, z nami*

Ten przekaz dotyczy bezpośredniego zaangażowania uczniów niepełnosprawnych we wszystkie procesy decyzyjne, które ich dotyczą.

- Głosy młodych ludzi oraz ich rodzin powinny być wysłuchiwane i brane pod uwagę we wszelkich procesach decyzyjnych, które ich bezpośrednio lub pośrednio dotyczą.

- Należy pytać młodych ludzi, jakie są ich potrzeby.
- Organizacje młodzieżowe powinny być zaangażowane w sposób systematyczny.

2. *Szkoły bez barier*

Ten przekaz dotyczy wyeliminowania wszelkich barier fizycznych i technicznych.

- W szkołach już pozbyto się wielu barier, ale należy wyeliminować je wszystkie, aby umożliwić uczniom fizyczne dotarcie do lokalnych centrów edukacyjnych, łatwy dostęp do nich i wygodne poruszanie się w nich.
- Przy przebudowie lub modernizacji budynków edukacyjnych należy zachowywać zasady dostępności, takie jak tworzenie wielofunkcyjnych i/lub cichych przestrzeni w szkołach oraz zwiększanie dostępności elastycznego sprzętu edukacyjnego.
- Należy udostępnić odpowiednie pomoce techniczne i materiały edukacyjne spełniające potrzeby poszczególnych osób.

3. Przewyciężanie stereotypów

Ten przekaz dotyczy pojęcia „normalności” – jeśli przyjmujemy, że wszyscy się różnimy, to kto jest „normalny”?

- Zapewnianie nauczycielom, pracownikom szkoły, młodzieży, rodzinom i służbom wspomagającym rzetelnych informacji dotyczących różnych potrzeb uczniów jest kluczowe dla tworzenia wzajemnego szacunku i tolerancji.
- Różnorodność należy postrzegać jako rzecz pozytywną. Wspólną wartością powinno być „postrzeganie niepełnosprawności jako czegoś normalnego”.
- Wszyscy się różnimy i każdego należy akceptować. Tolerancja jest oparta na wzajemnym zrozumieniu.
- Społeczność edukacyjna musi być bardziej świadoma i bardziej tolerancyjna dla osób niepełnosprawnych.

4. Różnorodność to mieszanka, włączenie jest tym, co sprawia, że mieszanka działa

Czwarty przekaz pochodzi z hasła stosowanego przez niektórych młodych ludzi.

- Wszyscy powinni skupić się na tym, co *można* zrobić, a nie na tym, czego nie można zrobić.
- Edukacja powinna być w pełni dostępna, z poszanowaniem potrzeb wszystkich uczniów jako podstawą dla wysokiej jakości kształcenia dla wszystkich.
- Współpraca nauczycieli i innych specjalistów oraz zapewnianie dobrych szkoleń są fundamentalne.
- Zapewnienie niezbędnego wsparcia ludzkiego i/lub technicznego przez nauczycieli oraz kolegów i koleżanki z klasy jest kluczowe.

5. Stawanie się pełnoprawnymi obywatelami

Ten przekaz dotyczy wpływu, jaki edukacja włączająca ma na pełne włączenie do społeczeństwa.

- Aby zostać włączonym do społeczeństwa, niezbędne jest włączenie do szkół powszechnych.
- Celem jest znalezienie swojego miejsca w społeczeństwie przez wszystkich.

Wnioski

Rekomendacje Luksemburskie zgadzają się z istotnymi oficjalnymi dokumentami Parlamentu Europejskiego oraz dokumentami międzynarodowymi z zakresu potrzeb specjalnych oraz edukacji włączającej i stanowią ich dopełnienie. Młodzi ludzie podkreślili, iż edukacja włączająca jest kwestią praw człowieka i umiejscowili kluczowe koncepcje, takie jak normalność, tolerancję, szacunek i obywatelstwo, w centrum dyskusji. Pełen tekst *Rekomendacji Luksemburskich* jest dostępny na stronie internetowej Edukacja Włączająca – Podejmij Działania!

<http://www.european-agency.org/luxembourg-recommendations>

